Zkušenost se nedá přeskočit

Jaroslav Havel
řídící partner advokátní kanceláře Havel & Partners

Umělá inteligence mění poradenský trh rychleji než cokoli před ní. Zrychluje rešerše, analýzu dokumentů, přípravu prvních návrhů smluv a řadu dalších činností, které ještě před několika lety zabíraly právníkům hodiny. Nenahrazuje ale to nejcennější, co může špičkový poradce nabídnout – zkušenost. Protože tu nelze přeskočit. Ani nahradit. V právu, stejně jako v dalších poradenských profesích, existuje na jedné straně procesní rutina – práce, kterou si v minulosti advokátní kanceláře zvykly dlouhodobě účtovat v hodinách, často juniorních právníků. A pak je to strategická práce, která přináší klientovi nejvyšší přidanou hodnotu.

Rutinu dokáže AI výrazně zrychlit a zlevnit a vytváří tlak na vyšší efektivitu, rychlost i cenu právních služeb. Jenže u poradenských služeb nejde jen o cenu, ale především o kvalitu. Velká advokacie je strategické poradenství při rozhodnutích, kde jde o mnohem víc než o rychle napsanou smlouvu nebo nalezený paragraf. Miliardové transakce, složité spory, krizové situace ohrožující stabilitu a reputaci firmy, regulatorní problémy nebo rozhodování o rodinném majetku a nástupnictví. Tady je potřeba kombinace zkušenosti, intuice, vztahů, znalosti byznysu a prostředí, etiky a schopnosti nést za doporučení odpovědnost. A to žádná technologie nemá.

V Česku taky stále narážíme na to, že za profesionální služby nejsme zvyklí

platit stejně jako například v západní Evropě. Zřejmě i kvůli komunismu má mnoho lidí za to, že zkušenosti mají být buď „zadarmo“, nebo že profesionálové jako architekti, daňoví poradci či právníci jsou luxus, bez něhož se lze snadno obejít. AI může tento pocit ještě posílit: proč platit právníka, když se můžu během několika sekund poradit s umělou inteligencí? Správnou otázkou však není, jestli AI nahradí právníky nebo jiné poradce. Mnohem důležitější je ptát se, co má v době AI skutečnou hodnotu. Informace bude mít během chvíle k dispozici každý. Umělá inteligence dokáže připravit analýzu, nabídnout citace ze zákonů, rešerše, ale nedokáže sama posoudit všechny souvislosti konkrétní situace.

Jako právníci máme za sebou tisíce obchodních transakcí, komplikované soudní spory a pomáháme našim klientům se špičkovými byznysovými projekty. Smlouva vytvořená s pomocí AI může třeba na první pohled vypadat bezvadně. Může být právně správná a obsahovat všechno, co v podobné smlouvě obvykle bývá. Jenže to ještě neznamená, že je správná pro vás a pro situaci, kterou potřebujete vyřešit. Některá rozhodnutí zkrátka nemají druhý pokus.

Zkušený poradce ví, na co se zeptat, co v konkrétní situaci nepřehlédnout a jaké důsledky může mít špatně formulovaný odstavec, který může vyústit třeba ve ztrátu firmy nebo velké části majetku, vleklý spor, poškozenou reputaci nebo rozvrácené rodinné vztahy. My se oproti AI pod své doporučení podepíšeme a u zásadních rozhodnutí o firmě, miliardové transakci či o rodinném majetku přebíráme značnou odpovědnost, která je kryta i vysokým pojištěním.

AI proto špičkové poradce neoslabí. Naopak ještě zřetelněji ukáže rozdíl mezi mechanickým výkonem a skutečnou expertizou. Čím dostupnější budou informace a rutinnější práce převezmou technologie, tím méně budou klienti ochotni platit za produkci dokumentů. O to více ale bude mít cenu schopnost pomoci jim správně se rozhodnout ve chvíli, kdy na výsledku skutečně záleží. ●